

Brüssel, 26. november 2021
(OR. en)

14307/21

ESPACE 116
MARE 32
RECH 537
COMPET 864
MI 888
IND 366
ENV 929
EU-GNSS 48
TRANS 703
TELECOM 432
ENER 529
EMPL 516
CSDP/PSDC 607
CFSP/PESC 1141

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	26. november 2021
Saaja:	Delegatsioonid

Eelmise dok nr:	13843/21
Teema:	Kosmos kõigi jaoks – Nõukogu järeldused (vastu võetud 26. novembril 2021)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused „Kosmos kõigi jaoks“, mille nõukogu võttis vastu oma 3830. istungil 26. novembril 2021.

Nõukogu järeldused „Kosmos kõigi jaoks“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- A. Euroopa Liidu toimimise lepingut, milles sätestatakse ELi pädevus kosmose valdkonnas¹;
- B. nõukogu 30. mai 2017. aasta järeldusi Euroopa kosmosestrateegia kohta,² milles innustatakse komisjoni ja liikmesriike tegema koos asjaomaste osalejatega tööd, et soodustada innovatsiooni ja kosmoserakenduste väljatöötamist, äriühingute, teavitustegevusi ja samuti tööstuslikku võimekust, muu hulgas „uue kosmose“ ettevõtjate ja algatuste, VKEde ning idu- ja kasvufirmade jaoks;
- C. nõukogu 28. mai 2019. aasta järeldusi „Kosmos kui võimaldaja“,³ mis kiideti heaks kosmosenõukogu üheksandal istungil ja milles tunnistatakse, et üleilmsel kosmosemaastikul toimuvad põhjalikud muutused, see on küpsemas ja seda kujundavad uued osalejad, näiteks uued kosmoseriigid ja eelkõige uued erasektori osalejad;
- D. nõukogu 4. juuni 2020. aasta järeldusi „Kestlik Euroopa kosmose abil“,⁴ millest tunnistatakse kosmose määravat rolli pikaajalise kestliku majanduskasvu loomisel, digiüleminekus ja rohelisele majandusele üleminekus;

¹ Eelkõige artikli 4 lõige 3 ja artikkel 189.

² 9817/17.

³ 9713/19.

⁴ 8512/20

- E. nõukogu 20. novembri 2020. aasta järeldusi „Tegevussuunad seoses Euroopa panusega ülemaailmse kosmosemajanduse peamiste põhimõtete kehtestamisse“,⁵ mis kinnitati kosmosenõukogu kümnendal istungil ja milles rõhutatakse, et Euroopa kosmosesektor võimaldab Euroopal osaleda kosmosemajanduse ülemaailmses kasvus ja sellesse panustada;
- F. komisjoni 22. veebruari 2021. aasta teatist Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tegevuskava sünergia kohta tsiviil-, kaitse- ja kosmosetööstuse vahel“, milles rõhutatakse vajadust suurendada asjaomaste liidu programmide ja vahendite vastastikust täiendavust, et tõhustada investeeringuid ja parandada tulemusi;
- G. nõukogu 28. mai 2021. aasta järeldusi „Uus kosmosetööstus inimeste jaoks“,⁶ milles rõhutatakse uue kosmosetööstuse tähtsust uuendusliku, vastupanuvõimelise ja konkurentsivõimelise liidu kosmosesektori jaoks, selle mõju Euroopa majandusele ja selle potentsiaali vastata Euroopa kodanike vajadustele, pannes seega aluse Euroopa lähenemisviisile uue kosmosetööstuse suhtes, ning kutsutakse komisjoni ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametit (EUSPA) üles edendama tegevuskava kaudu kosmoseteenuste kasutuselevõttu;

I. Sissejuhatus

1. TUNNISTAB liidu kosmoseprogrammi sotsiaal-majanduslikku kasu, mida saadakse tänu Galileo programmi ja Copernicuse programmi teenuste eri rakendustele; MÄRGIB siiski, et Euroopa kosmosesektori tööstussuutlikkus on piirkonniti ebaühtlane; ning TUNNISTAB, et VKEd arv kasvab suure väljakujunenud kosmosetööstuse baasiga riikides kiiremini kui riikides, kus kosmosetööstuse baas on väike või puudub üldse;

⁵ 12851/20.

⁶ 9163/21.

2. TUNNISTAB, et uus kosmosetööstus muudab kosmosetööstuse vallas tööstuse ärimudeleid, mis mõjutab Euroopa tööstuse konkurentsivõimet; TUNNISTAB, et uus kosmosetööstus aitab kaasa uute innovatiivsete tehnoloogiate väljatöötamisele ja toob kasu erinevatele sektoritele; ning MÄRGIB, et kosmoseteenuste sektori arendamine loob uusi ärivõimalusi kõigis liikmesriikides;
3. MÄRGIB, et maailm seisab silmitsi paljude ülemaailmsete probleemidega, nagu kliimamuutused, bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, julgeolekuprobleemid ja COVID-19 pandeemia; ning TOONITAB, et kosmosetööstus aitab kaasa nende probleemidega seotud järelvalve- ja leevendusmeetmetele, mis suurendab ühiskonna vastupanuvõimet ja suutlikkust kriisist taastuda; TOOB ESILE idufirmade, VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate suure innovatsioonisuutlikkuse; ning RÕHUTAB vajadust kaasata need paremini Euroopa kosmosetööstuse ökosüsteemi nii kosmosetaristu kui ka kosmoseteenuste osas, muu hulgas piiriülese koostöö kaudu, et reageerida kosmosesektori üleilmsetele probleemidele;
4. TUNNISTAB, et kosmosetööstus hõlbustab elu 21. sajandil sellest tulenevate andmete, teenuste ja rakenduste abil, mida rakendatakse eri sektorites, nagu liikuvus, ühenduvus, põllumajandus, energeetika, rahandus ja tervis; ning TOONITAB, et kosmosesektor on üks kiiremini kasvavaid sektoreid liidus; kuid MÄRGIB, et selle kasutamist ja sellest saadavat kasu saaks paremini jaotada, et jõuda vastavalt vajadusele kõigi liidu kodanike, institutsioonide ja ettevõteten;
5. TUNNISTAB, et kosmosetehnoloogia arengust ning kosmoseandmete, -teenuste ja -rakenduste uuenduslikust kasutamisest saab kasu ka julgeoleku- ja kaitsevaldkond ning need aitavad kaasa liidu strateegilise autonoomia tagamisele, kusjuures samal ajal säilib avatud majandus;

II. Euroopa uue kosmosetööstuse alane lähenemisviis, milles keskendutakse mitmekesistatud Euroopa kosmosetööstuse ökosüsteemile

6. TUNNISTAB, et Euroopa kosmosetööstuse ökosüsteem on väga mitmekesine ning eri liikmesriikides on kosmosealane suutlikkus erinev; TUNNISTAB, et uue kosmosetööstuse tingitud muutuste tõttu kosmosesektoris saavad ka kujunemisjärgus kosmosealase suutlikkusega liikmesriigid aidata kaasa kosmosetehnoloogia ja -rakenduste arendamisele; RÕHUTAB, et kosmosesektorisse tehtavatest liidu investeeringutest saadava kasu maksimeerimiseks peaksid kõik sidusrühmad saama kasutada olemasolevaid võimalusi ning osaleda kosmosesektori ja sektoriüleste turgude arendamises;
7. TOONITAB kosmosesektori atraktiivsust eri sidusrühmade jaoks alates suurtest süsteemiintegraatoritest, idufirmadest, VKEdest ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatest kuni akadeemiliste ringkondade ja teadusasutusteni, sest kosmosetehnoloogia on arengu ja innovatsiooni looja; MÄRGIB, et kosmosesektori senine areng, mis viis Euroopa juhtpositsioonini kosmosetööstuses, tõi kaasa tegevuse koondumise liidu konkreetsetesse piirkondadesse; TUNNISTAB, et liidu huvides on edendada kõigi liikmesriikide eri sidusrühmade võrdsemat osalemist kosmoseprojektides, tuginedes nende eksperditeadmistele, mis tagab tasakaalustatud majanduskasvu ja kosmosetööstuse ökosüsteemi konkurentsivõime; ning TUNNUSTAB sellega seoses liikmesriikide ja Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) tehtud jõupingutusi;
8. TOONITAB kosmosesektori tähtsust liidu strateegilise autonoomia tagamisel, mille puhul ühtlasi säilitatakse avatud majandus; ning LEIAB, et liit peaks tihedas koostöös oma liikmesriikide ja ESAGA jätkuvalt toetama autonoomset, turvalist ja kulutõhusat kosmosele juurdepääsu võimet, eelkõige kasutades liidu kosmoseprogrammi jaoks Euroopa kanderaketiteenuseid ja aidates seeläbi kaasa sellele, et väärtusahel jääks peamiselt liidusiseseks;

9. RÕHUTAB, et on oluline ergutada liidu idufirmade, VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate ning teadusorganisatsioonide osalemist uute meetmete väljatöötamises;
10. VÄLJENDAB HEAMEELT CASSINI algatuse üle, mis hõlmab programmi „InvestEU“ alla kuuluvat CASSINI stardi- ja kasvurahastut, mis peaks hõlbustama juurdepääsu riskikapitalile, toetama ettevõtluse arengut ja kiirendama ettevõtete kasvu; RÕHUTAB, kui olulised on komisjoni ja EUSPA CASSINI kaudu tehtavad jõupingutused edukate idu- ja kasvufirmade arvu suurendamiseks kosmosesektoris kõigis liikmesriikides, kes turustavad kosmosetehnoloogiaid ja -teenuseid ning aitavad seega kaasa Euroopa uue kosmosetööstuse ökosüsteemi tekkele, et edendada ettevõtlust; ning TOONITAB vajadust kooskõlastatud lähenemisviisi järele seoses ESA käimasoleva tegevusega, mille eesmärk on sama;
11. TOONITAB, et on oluline on arendada häid tööstusökosüsteeme ja edendada oskusi liikmesriikides koostöös tipptasemel teadusuuringutega, kasutades maksimaalselt ära erinevaid liidu arengu rahastamise kavasid, nagu Euroopa Sotsiaalfond, NextGenEU, taaste- ja vastupidavusraha;

III. Üleminek rohelisele ja kestlikule liidule ning digiüleminek, mis hõlmab ka küberturvalisust

12. TUNNISTAB, et kosmosesektoril on oluline roll kliimamuutuste ulatuse ja nende negatiivse mõju leevendamiseks võetavate meetmete kiireloomulisuse tõendamisel; ning RÕHUTAB jätkuvat vajadust jälgida tähelepanelikult kliima ja bioloogilise mitmekesisuse olukorda ning kasutada kõiki olemasolevaid kosmosetehnoloogiaid ja kosmoseteenuseid, et võimaldada liidu majanduse üleminekut rohelisele majandusele; ning RÕHUTAB vajadust arendada ja kasutada kosmoserakendusi, -teenuseid ja -andmeid tihedas koostöös lõppkasutajate, sidusrühmade ja kosmosetööstusega kõigis liikmesriikides;

13. TOONITAB, et taaste- ja vastupidavusrahastut ning Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Sotsiaalfondi saab kasutada liikmesriikide kosmosesektori arengu toetamiseks, sest kosmosetaristud, -andmed, -teenused ja -rakendused aitavad kaasa sellele, et on täidetud kõik kolm peamist rahastamiskõlblikkuse kriteeriumit: kliimameetmed, vähese CO₂ heitega majandus ja arukas liikuvus;
14. RÕHUTAB vajadust integreerida olemasolevad ja uued eksperditeadmised kujunemisjärgus lõhkuvate tehnoloogiate eri valdkondades, nagu tehisintellekt, kvanttehnoloogiad, robotika ja plokiahel, kogu kosmosesektori väärtusahela ulatuses, et maksimeerida ühiskonnale ja ettevõtjatele loodav kasu;
15. KUTSUB komisjoni ÜLES uurima võimalusi töötada GOVSATCOMi komponendi raames välja liidu kosmosepõhine ülemaailmne turvaline sidesüsteem, mis põhineb olemasoleval ja edaspidi loodaval suutlikkusel, järgides täielikult liidu kosmoseprogrammi eelarvet ja liidu kosmoseprogrammi olemasolevate komponentide rakendamist;
16. RÕHUTAB Copernicuse programmi eduka rakendamise ja Galileo programmi kohaste süsteemide täieliku tegevusvõime õigeaegse saavutamise tähtsust;
17. MÄRGIB, et kosmosevaldkonna, kaasa arvatud uue kosmosetööstuse areng võib oluliselt kaasa aidata liidu küberturvalisuse jaoks vajaliku tipptasemel tehnoloogia arendamisele ning et liidu kosmoseprogrammi komponentide ja muude algatuste, näiteks EuroQCI koostoimeline kasutamine võib olla kasulik liikmesriikide elutähtsale taristule; ning MÄRGIB kosmose olukorrast ülevaate saamise komponendi, kaasa arvatud kosmose jälgimise ja seire tähtsust olemasoleva kosmosetaristu kaitsmisel;

18. TOONITAB vajadust tagada kosmose kestlik kasutamine, võttes arvesse kosmoseriikide ja kosmosesektori uute osalejate arvu suurenemist ning kosmose pikaajalist kestlikku kasutamist käsitlevate ÜRO kosmose rahumeelse kasutamise komitee suuniste rakendamist; RÕHUTAB vajadust jätkata arutelu ja võtta meetmeid kosmoseliikluse korraldamise arendamiseks poliitilisel, õiguslikul ja tehnilisel tasandil; ning MÄRGIB programmi „Euroopa horisont“ sihipäraste teadusuuringute rolli ning üleskutset innoveerida kosmoseliikluse korraldamist ja innovatsioonide uue turu potentsiaali, et tagada kosmose kestlik kasutamine;

IV. Prioriteetsed meetmed

19. KUTSUB komisjoni, EUSPAd ja liikmesriike ÜLES tegema tööd kosmose- ja muude sektorite vaheliste sidemete tugevdamiseks, et rõhutada kosmosetehnoloogia, -teenuste ja -andmete rolli erinevatele poliitilistele vajadustele reageerimisel ning pakkuda võimalusi kosmose ökosüsteemide ühiseks arendamiseks kõigis liikmesriikides, kes on sellisest arendamisest huvitatud;
20. KORDAB vajadust toetada uut kosmosetööstust ja selle rolli liidu kosmosetööstuse ökosüsteemis, järgides uue kosmosetööstuse alast lähenemisviisi, nagu on sätestatud nõukogu järeldustes „Uus kosmosetööstus inimeste jaoks“, ja selles sätestatud prioriteetseid meetmeid;
21. KUTSUB komisjoni ja EUSPAd ÜLES toetama pragmaatilisi lahendusi, et edendada kosmosesektori ökosüsteemide arengut liikmesriikides, kasutades selleks olemasolevaid kosmosevaldkonna poliitikameetmeid ja programme, nagu CASSINI programm ja programm „Euroopa horisont“, ning suurendama koostööt näiteks Euroopa Kaitsefondi, programmiga „Digitaalne Euroopa“ ja Euroopa Innovatsiooninõukoguga;

22. KUTSUB komisjoni ja EUSPAÜ ÜLES intensiivistama koostööd liikmesriikidega erinevate tegevuste ja liidu kosmoseprogrammi edendamise kaudu; MÄRGIB, et liikmesriikides on vaja suurendada teadlikkust kõigist olemasolevatest liidu rahastamisvahenditest, mida saab kasutada kosmosepõhiste projektide rahastamiseks, nt programm „Euroopa horisont“, Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond, InvestEU, taaste- ja vastupidavusraha, juurdepääs riskikapitalile, Euroopa Investeeringupanga kaudu rahastatavad innovatsioonipartnerlused; ning MÄRGIB, et liikmesriikide toetamine on kasulik ka kosmosetehnoloogia, -andmete ja -teenuste integreerimisel riiklikku tööstuspoliitikasse, riiklikesse rakenduskavadesse ning riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse;
23. KUTSUB komisjoni ÜLES tegelema asjaomaste regulatiivsete ja standardimisküsimustega, et tagada liidu kosmoseteenuste kasutuselevõtt, võtta asjakohaseid meetmeid ja võimaluse korral toetada liikmesriike nende jõupingutustes luua soodne õigusraamistik Euroopa kosmoseandmete ja -teenuste kasutuselevõtuks; ning KUTSUB EUSPAÜ ÜLES toetama oma pädevuse piires komisjoni standardimis- ja sertifitseerimistegevuses.
